ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ
ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਮਰਯਾਦਿਤ

v.

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ.

(2020 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1961)

ਮਾਰਚ 04, 2020

[ਡਾ. ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ ਅਤੇ ਅਜੈ ਰਸਤੋਗੀ, ਜੇ.ਜੇ.)

ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1960 - ਐਸਐਸ 49-ਈ (2), 56 (3) – ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਇੱਕ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਕਿਸ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚ ਸੰਸਥਾ ਹੈ

ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ - ਪਹਿਲਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਹੈ - ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 54 (3) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਸੀ.ਈ.ਓ. ਅਤੇ ਸੀ.ਈ.ਓ. ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੇਵਲ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ - ਕਿਹਾ:

ਧਾਰਾ 49ਈ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਪੇਕਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਦਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਸੈਂਟਰਲ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸੀਈਓ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਾਡਰ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਐਸ.54 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਸਮਾਜ ਾਿ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਵਰਗ ਲਈ ਕਾਡਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ

ਕਾਡਰ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਪੇਕਸ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ - ਧਾਰਾ 54 (3) ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧ ਐਕਟ 2016 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ 2016 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਧਾਰਾ 54 (3) ਵਿੱਚ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ।

1960 ਐਕਟ - ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਨੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਯੋਗਤਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਸੀਈਓ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸਬੰਧਤ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਤਹਿਤ ਸੀਈਓ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬੈਂਕ ਦਾ ਇੱਕ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੋ - ਸ਼ਬਦ 'ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ' ਧਾਰਾ 54 (3) ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਹੈ, ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਧਾਰਾ 54 ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਡਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਕਾਡਰ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ -

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 54 (3) ਅਧੀਨ ਮਿਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਅਪੇਕਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਅਪੇਕਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਸਬੰਧਤ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪੈਨਲ ਭੇਜੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਆਪਣੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰੇਗਾ, ਦੇ ਅਧੀਨ

ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 54 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਕਾਡਰ ਗਠਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਦਾ ਸੀਈਓ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) (ਬੀ) () ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1960 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਹੈ - 1960 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 54 (3) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 12 ਜਨਵਰੀ 1971 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਆਪਣੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਿਰਫ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਡਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨ

ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ - ਸੱਤਵਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਾਡਰ ਤੋਂ - ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ,

ਸੱਤਵੇਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸੀਈਓ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਸੀਈਓ ਵਜੋਂ ਛੇਵੇਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬੀਓਡੀ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਛੇਵੇਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਧਾਰਾ 54 (3) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟਿਕਾਊ ਸੀ।

ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ: ਸਦਭਾਵਨਾਪੂਰਨ ਉਸਾਰੀ - ਆਯੋਜਿਤ: ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਵਿਆਖਿਆ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹਰਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੇ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ - ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਥਿਰ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਟਕਰਾਉਂਦੀਆਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਅਪਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਦੋਵਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਕਸਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ - ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀਆਂ ਇੱਕ 'ਜਾਂ ਤਾਂ' ਸਥਿਤੀ - ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਕੱਢਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਦੋਵਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏ - ਹਰ ਵਿਵਸਥਾ, ਵਾਕ, ਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ - ਨਹੀਂ

ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1960।

ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ

1. ਧਾਰਾ 54 ਵਿੱਚ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰਾਂ, ਸਕੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਨ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੇਜਰ, ਸਕੱਤਰ, ਲੇਖਾਕਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਨਖਾਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤਾਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਹੋਵੇ। ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ
ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਮਾਜ ਕੋਲ ਹੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 54 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਡਰ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਚੋਟੀ ਦੀਆਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਡਰ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। (ਪਾਰਸ 21, 22) [327--]

1960 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 49-ਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਹ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ "ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ", ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ
ਇਸ ਵਿੱਚ। ਧਾਰਾ 49-ਈ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਪੇਕਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ (ਜੋ ਸੀਈਓ ਹੋਵੇਗਾ) ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 49-ਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ:
ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ; ਜਾਂ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ; ਜਾਂ ਕਰਜ਼ਿਆਂ, ਡਿਬੈਂਚਰਾਂ ਜਾਂ ਅਗਾਊਂ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ; ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਧਾਰਾ 49-ਈ ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਦੋਵਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਗੈਰ-ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।
ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ 1960 ਦੇ ਐਕਟ, ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ
ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 49-ਈ ਧਾਰਾ 54 (1) ਤਹਿਤ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) (ਏ) ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਹੋਵੇਗਾ
ਕਲਾਸ- ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਕਿਸ ਦਾ ਸੀਈਓ ਹੋਵੇਗਾ
ਸਮਾਜ[ਸੋਧੋ] ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀਈਓ
ਧਾਰਾ 54 ਅਧੀਨ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਾਡਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਕਾਡਰ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ।

ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਲਈ, ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਜਾਂ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ (ਜੋ ਸੀਈਓ ਹੋਣਗੇ) ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਸਰੋਤ ਧਾਰਾ 54 ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਕਾਡਰ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਕਾਡਰ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸੈਂਟਰਲ ਸੋਸਾਇਟੀ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ
ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ। [ਪੈਰਾ 23] [327--; 328--]

ਕਿਸੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ
ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਲਈ, ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ, ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ
ਕਰਜ਼ਿਆਂ, ਡਿਬੈਂਚਰਾਂ ਜਾਂ ਅਗਾਊਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ 'ਤੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਜਿੱਥੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਧਾਰਾ 54 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਮ ਸ਼ਕਤੀ ਇਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਧਾਰਾ 54 ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਅਤੇ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਡਰਾਂ ਤੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 24] [328--]

ਧਾਰਾ 54 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਰਾਜ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਸਰਕਾਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੇਕਸ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਾਡਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇਗੀ। ਉਪਬੰਧ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ
ਅਜਿਹੇ ਕਾਡਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੀਆਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ
ਕਾਡਰ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਪੇਕਸ ਜਾਂ ਸੈਂਟਰਲ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ। ਧਾਰਾ 54 (3) ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ 54 (1)। ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਕਾਡਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ
ਸੁਪਰੀਮ ਜਾਂ ਸੈਂਟਰਲ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੁਪਰੀਮ ਜਾਂ ਸੈਂਟਰਲ ਸੋਸਾਇਟੀ ਕੋਲ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਮਾਜਾਂ ਦੀ ਸੂਚਿਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ

ਚੋਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਡਰ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਕਾਡਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਂ
ਸੈਂਟਰਲ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ. [ਪੈਰਾ 25] [328-; 329--]

2016 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਨੂੰ 1960 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 54 (3) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਸੀਈਓ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।
ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸਬੰਧਤ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਤਹਿਤ ਸੀਈਓ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਬੈਂਕ ਦੇ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 54 (3) ਇੱਕ ਕਲਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ
ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ), ਜਿਵੇਂ ਕਿ 2016 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਨ
ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 54 (3) ਕਾਡਰ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਕਾਡਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਧਾਰਾਵਾਂ
ਅਤੇ (ਅ) ਸਿਰਫ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ। ਧਾਰਾ (ਏ) ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੋਲਡਿੰਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਸੀਈਓ ਦਾ ਅਹੁਦਾ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ
ਧਾਰਾ 54 (3) ਵਿੱਚ "ਜੇ ਸਬੰਧਤ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੀਈਓ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਵਸਥਾ ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਕਿੱਥੇ ਹੈ
ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀਈਓ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ
ਬੈਂਕ ਦੇ ਕਿਸੇ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਕਿ ਡਿਫਾਲਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੀਈਓ ਬੈਂਕ ਦਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਕਾਡਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 54 (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।
ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੀਈਓ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ,
2016 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਸੰਭਵ ਹਨ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਕਸਿਮ ਵਰਬਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ

v . ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, 2016 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 54 (3) ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਦੀ ਇਕਸਾਰ ਉਸਾਰੀ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਨ ਜੋ ਧਾਰਾ 54 (3) ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 57-ਬੀ (19) ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 54 (3) ਵਿੱਚ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। (ਪਾਰਸ 26, 34, 35, 36)

[329--; 335--]

ਜੇ.ਕੇ. ਕਪਾਹ ਸਪਿਨਿੰਗ ਐਂਡ ਵੀਇੰਗ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਏਆਈਆਰ 1961 ਐਸਸੀ 1170: [1961] 3 ਐਸਸੀਆਰ 185; ਵਪਾਰਕ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਬਿਨਾਨੀ ਸੀਮੈਂਟਸ ਲਿਮਟਿਡ (2014) 8 ਐਸਸੀਸੀ 319: [2014] 3 ਐਸਸੀਆਰ 1;
ਸਾਊਥ ਇੰਡੀਅਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸਕੱਤਰ, ਬੋਰਡ ਮਾਲੀਆ ਏਆਈਆਰ 1964 ਐਸਸੀ 207: [1964] 4 ਐਸਸੀਆਰ 280;
ਪਾਰਾਦੀਪ ਪੋਰਟ ਟਰੱਸਟ ਬਨਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਰਕਰ ਏਆਈਆਰ 1977 ਐਸਸੀ 36: [1977] 1 ਐਸਸੀਆਰ 537;
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਸੈਕੰਡਰੀ ਅਤੇ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਪਰਿਤੋਸ਼ ਭੂਪੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੇਠ (1984) 4 ਐਸਸੀਸੀ 27; ਸੀਸੀਈ ਬਨਾਮ ਜਯੰਤ ਤੇਲ ਮਿੱਲ (1989) 3 ਐਸਸੀਸੀ 343: [1989] 2 ਐਸਸੀਆਰ 291; ਪੀ ਐਸ ਸਥੱਪਨ v. ਆਂਧਰਾ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ (2004) 11 672 : [2004] 5 ਬੇਨਤੀ 188; ਸਰਬਜੀਤ ਰਿਕ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (2008) 2 ਐਸਸੀਸੀ 417: [2007] 13 ਐਸਸੀਆਰ 321; ਪੰਕਜਾਕਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਪੰਕਜਾਕਸ਼ੀ ਵੀ. ਚੰਦਰਿਕਾ (2016) 6 ਐਸਸੀਸੀ 157 : [2016] 3 ਐਸਸੀਆਰ 1018 –

'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

7. ਧਾਰਾ 54 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਿਰਫ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ
ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਨੂੰ 2016 ਤੱਕ ਧਾਰਾ 54 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਸੋਧ ਐਕਟ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਫਿਰ ਵੀ ਧਾਰਾ 49-ਈ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਧਾਰਾ 54 ਅਧੀਨ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਾਡਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਕਾਡਰ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਦਾ ਗੁਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 49-ਈ ਅਪੇਕਸ ਅਤੇ ਸੈਂਟਰਲ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮਾਂ ਵਿੱਚ। "ਸੈਂਟਰਲ ਸੋਸਾਇਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਰਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

(2) (-)। ਧਾਰਾ 49-ਈ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਏ
ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਕਰਕੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਲਿਆਉਣਾ
ਕਾਡਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 54 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 2016 ਦਾ ਸੋਧ ਐਕਟ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਦੀ
ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ-
ਧਾਰਾ (3) ਨੇ ਧਾਰਾ 49-ਈ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ,

ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਸੈਂਟਰਲ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ

49-ਈ (2) ਧਾਰਾ 54 ਅਧੀਨ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਾਡਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ
49-ਈ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕਾ ਸ਼ਰਤ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, 2016 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ
ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸੀਈਓ ਡਿੱਗ ਰਹੇ ਹਨ
ਧਾਰਾ 49-ਈ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਅੰਦਰ
ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਕਾਡਰ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਸੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 54 ਅਧੀਨ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਾਡਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ
ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 38] [336--]

ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਕੋਈ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ
49-ਈ (2) (ਬੀ) (ਆਈ) ਸਿਰਫ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਸੀਈਓ
ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਧਾਰਾ 54 ਅਧੀਨ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਾਡਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਿੱਥੇ
ਧਾਰਾ 54 ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕਾਡਰ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ
ਸੁਸਾਇਟੀ ਅਜਿਹੇ ਕਾਡਰ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਨਾ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 49-ਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ
ਧਾਰਾ 54 (2)
ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੋ ਕਿ ਕੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਿਸ ਕਾਡਰ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ
ਸੈਕਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਅਪੇਕਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਜਾਂ ਸੈਂਟਰਲ ਸੋਸਾਇਟੀ
54(2). ਧਾਰਾ 54 (3) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ
ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਅਪੇਕਸ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਕਾਡਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ
ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਗੇ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ
ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਮ ਸ਼ਕਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਾਡਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ
ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇਗੀ
ਸੁਪਰੀਮ ਜਾਂ ਸੈਂਟਰਲ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਦੁਆਰਾ, ਧਾਰਾ 54 (3) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਰਾਜ
ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਕੰਟਰੋਲ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ।
[ਪੈਰਾ 39] [336-; 337--]

ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਥਿਰ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਟਕਰਾਉਂਦੀਆਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ,
ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਅਪਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਦੋਵਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ।
ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਵਖਰੇਵਾਂ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਵਿਆਖਿਆ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਟਕਰਾਅ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਿਤ ਸੁਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਧਾਰਾ 54 (3) (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਡੈੱਡ ਲੈਟਰ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਮਰੱਥ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ

ਧਾਰਾ 54 (3) ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਮਾਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਹਨ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 54 (3) ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਜੋ ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਅਪੇਕਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਧਾਰਾ 54 (3) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਅਪੇਕਸ ਸੋਸਾਇਟੀ

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪੈਨਲ ਸਬੰਧਤ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ

ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਆਪਣੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ

ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਕੰਟਰੋਲ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰਾਜ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜੋ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ

ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼। (ਪਾਰਸ 41, 45, 46) [337--; 338--; 341--]

ਜਸਟਿਸ ਜੀਪੀ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ; ਫਰਾਂਸਿਸ ਬੇਨੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ.

10. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 54 (3) ਅਧੀਨ ਮਿਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਆਪਣੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਪੇਕਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਅਪੇਕਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਸਬੰਧਤ ਨੂੰ ਭੇਜੇਗੀ

ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪੈਨਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਆਪਣੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡ; ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 54 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਕਾਡਰ ਗਠਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਸੀਈਓ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) (ਬੀ) () ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 47] [342--]

11. ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਏ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਹੈ ਜੋ 1960 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। 1960 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 54 (3) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 12 ਜਨਵਰੀ 1971 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਲਈ, ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਡਰਾਂ ਤੋਂ
ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 26 ਜੂਨ 1971 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਾਡਰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵੱਡੇ ਆਕਾਰ ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਾਮ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ

ਸੀ ਕੇਵਲ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਾਡਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ।
ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 26 ਜੂਨ 1971 ਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਪੇਂਡੂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿਚ ਮੈਨੇਜਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਾਡਰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ
ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਆਕਾਰ ਦੀਆਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸੱਤਵਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕਾਡਰ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਸੱਤਵੇਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸੀਈਓ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਸੀ.ਈ.ਓ. ਵਜੋਂ ਛੇਵੇਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਬੀ.ਓ.ਡੀ. (ਪਾਰਸ 48, 49)
[342--;
343--]

ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਵੀ. ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ (1991) 4 ਐਸਸੀਸੀ 258 : [1991] 3 ਐਸਸੀਆਰ 500; ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਏਅਰਵੇਜ਼ ਪੀਐਲਸੀ ਬਨਾਮ
ਭਾਰਤ ਸੰਘ (2002) 2 ਐਸਸੀਸੀ 95 : [2001] 5 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 152 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ.

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

[1961] 3 185	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 32
[2014] 3 1	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 33
[1964] 4 280	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 33
[1977] 1 537	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 33
(1984) 4 ਐਸਸੀਸੀ 27	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 33
[1989] 2 291	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 33

[2004] 5 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 188	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 33
[2007] 13 SCR 321	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 33
[2016] 3 ਐਸਸੀਆਰ 1018	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 33
[1991] 3 SCR 500	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 42
[2001] 5 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 152	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 43

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2020 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1961.

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 07.08.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ 2018 ਦੇ ਡਬਲਯੂਏ ਨੰਬਰ 96 ਵਿੱਚ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਵਿਖੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦਾ।
ਵਿਕਰਾਂਤ ਸਿੰਘ ਬੈਸ, ਯੋਗੇਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਸਮੀਰ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਦਰਪਨ ਕੇ.ਐਮ., ਡੀ.ਕੇ.ਦੇਵੇਸ਼, ਰੋਹਿਤ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ?

ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ.

ਇਹ ਅਪੀਲ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 7 ਅਗਸਤ 2018 ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਉੱਠੀ ਹੈ। ਲੈਟਰਜ਼ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਿੰਗਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ
ਜੱਜ ਮਿਤੀ 19 ਜਨਵਰੀ 2018. ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 11 ਅਗਸਤ 2017 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਬੈਂਕ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ 1 ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ -
ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀ ਚੋਟੀ ਦੀ ਸੰਸਥਾ। ਪਹਿਲਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਹੈ ਜੋ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ 19602 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

3. ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਬੈਂਕ ਦੇ ਸੀਈਓ ਨੂੰ 9 ਅਗਸਤ 2017 ਨੂੰ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਅਪਰਾਧ ਸ਼ਾਖਾ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ 19883 ਦੇ ਤਹਿਤ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼।

---

[1] "ਸੀਈਓ"
[2] "1960 ਐਕਟ"
3 "ਪੀਸੀ ਐਕਟ"

ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਉਸਨੂੰ ਏ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸੀਈਓ ਦੇ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

10 ਅਗਸਤ 2017 ਨੂੰ, ਸੱਤਵੇਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਰਿਮ ਸੀਈਓ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਰਸਮੀ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ। 11 ਅਗਸਤ 2017 ਨੂੰ,
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਛੇਵੇਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਸੀ
ਰਾਏਪੁਰ ਵਿਖੇ ਇੱਕ 'ਸਪੈਸ਼ਲ ਕਲਾਸ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ', ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਸੀਈਓ ਵਜੋਂ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਸੀਈਓ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ
ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਸੀਈਓ ਵਜੋਂ ਛੇਵਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ
1960 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 54 (3)

ਛੇਵੇਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਸੀਈਓ ਵਜੋਂ ਚਾਰਜ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬੀਓਡੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ੧੬ ਅਗਸਤ ੨੦੧੭ ਨੂੰ ਬੁਲਾਈ ਜਾਣੀ ਸੀ। 16 ਅਗਸਤ 2017 ਨੂੰ, ਬੀ.ਓ.ਡੀ.
ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਸੱਤਵੇਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ,
ਜੋ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸੀਈਓ ਵਜੋਂ ਅੰਤਰਿਮ ਸੀਈਓ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 6 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 11 ਅਗਸਤ 2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਛੇਵੇਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸੀਈਓ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।
ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ
ਸੀ.ਈ.ਓ. ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਚੋਟੀ ਦੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੋਲ ਸੀਈਓ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਦਾ ਬੀ.ਓ.ਡੀ.
ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਬੈਂਕ ਨੇ 17 ਅਗਸਤ 2017 ਨੂੰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਤੋਂ ਛੇਵੇਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਸੀਈਓ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਬਾਰੇ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗਿਆ। 21 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਆਪਣੇ ਸੰਚਾਰ ਦੁਆਰਾ
2017, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਿਯੁਕਤੀ
ਛੇਵਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

25 ਅਗਸਤ 2017 ਨੂੰ, ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਬੀਓਡੀ ਨੇ ਛੇਵੇਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਲਿਆ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸੱਤਵਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸੀਈਓ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਚਾਰਜ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦੇਵੇਗਾ
ਛੇਵਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

---

4 """

5 """

6 ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. () 2017 ਦਾ 3875

7. ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ 19 ਜਨਵਰੀ 2018 ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਛੇਵੇਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ 1960 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 54 (3) ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟਿਕਾਊ ਸੀ। ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ
ਪਹਿਲੇ ਬੀਓਡੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

8. ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ 7 ਅਗਸਤ 2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ
ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 54 (3) ਦੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ, ਜੋ ਕਿ ਸਨ
14 ਦਸੰਬਰ 2016 ਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੀਈਓ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਯੁਕਤੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 54 (3) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਰੈਗੂਲਰ ਸੀਈਓ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ 16 ਅਗਸਤ 2017 ਨੂੰ ਬੀਓਡੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਣ ਤੱਕ ਐਡ-ਅੰਤਰਿਮ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਕੋਈ ਅਸਫਲਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਗਲਤੀ ਪਾਈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਖਲਾਅ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ।
ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੱਤਾ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ
ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰੀਏ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

1960 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 49-ਈ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਸੀਮਾਂਤ ਨੋਟ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, "ਕੁਝ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ"। ਸੈਕਸ਼ਨ 49-ਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:

"49-ਈ. ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ।

(1) () ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਉਪ-ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੋਟੀ ਦੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ;

2018 ਦੀ 7 ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 96

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਗਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ, ਇੱਕ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਲਾਸ 1 ਅਫਸਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸਦੀ ਚੋਣ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

ਰਾਜ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਅਪੇਕਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਬੀ
ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ
ਬੋਰਡ ਆਫ ਅਪੇਕਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ: "

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜੇ ਕਮੇਟੀ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਮਲਾ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਮੈਂਬਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਰਤੱਵ ਨਿਭਾਏਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

(2) () ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਉਪ-ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹਰੇਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸਮਾਜ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ।
ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਜਾਂ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਰਜ਼ਿਆਂ, ਡਿਬੈਂਚਰਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਐਡਵਾਂਸ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਂਟ ਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਇੱਕ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਲਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਂਬਰ ਹੋਵੇਗਾ
ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ:

ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ:

ਧਾਰਾ 54 ਅਧੀਨ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਾਡਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਕਾਡਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ; () ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ।
ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਜਿਹੇ ਕਰਤੱਵ ਨਿਭਾਏਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਧਾਰਾ 49-ਈ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਪੇਕਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ
'ਅਪੇਕਸ ਸੋਸਾਇਟੀ' ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਏ-ਆਈ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ

"ਇੱਕ ਸੁਸਾਇਟੀ ਜਿਸਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਰ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਦਾ ਕਾਰਜ ਖੇਤਰ ਪੂਰੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ..."

ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਸੀਈਓ ਹੋਵੇਗਾ।
'ਸੈਂਟਰਲ ਸੋਸਾਇਟੀ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਸੀ-ਆਈ) ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਸਹਿਕਾਰੀ ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਜਿਸਦਾ ਕਾਰਜ ਖੇਤਰ ਰਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਹੈ
ਇੱਕੋ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਰ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਲਈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਹਨ।

ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਪੇਕਸ ਸੋਸਾਇਟੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ
(2) ਕੇਂਦਰੀ ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ. ਉਪ-ਧਾਰਾ (2), ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ, ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ
ਹੈ: () ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ; ਜਾਂ () ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ; ਜਾਂ () ਕਰਜ਼ਿਆਂ, ਡਿਬੈਂਚਰਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਗਰੰਟੀ, ਜਾਂ
ਤਰੱਕੀ; ਜਾਂ (v) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਧਾਰਾ 54 ਅਧੀਨ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਾਡਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਕਾਡਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਗਾਊਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ।
ਰਜਿਸਟਰਾਰ।

ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) (ਬੀ) (ਆਈ) ਧਾਰਾ 54 ਅਧੀਨ ਰੱਖੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਾਡਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 54 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:

54. ਮੈਨੇਜਰਾਂ, ਸਕੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ (1) ਕੋਈ ਵੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਮੈਨੇਜਰ, ਸਕੱਤਰ, ਲੇਖਾਕਾਰ ਜਾਂ
ਹੋਰ ਤਨਖਾਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਜੋ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(2) ਸਿਖਰਲੀਆਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਡਰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਗੀਆਂ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕਰੇ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਡਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜੋ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

(3) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਸਿਖਰਲੇ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਕਾਡਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇਗੀ
(2) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਜਿਹੇ ਕਾਡਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਜਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਵਰਗ ਦਾ ਹਿੱਸਾ

ਜਦੋਂ ਵੀ ਸੁਪਰੀਮ ਜਾਂ ਏ ਸੈਂਟਰਲ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਡਰ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ।

ਧਾਰਾ 54 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਸੁਸਾਇਟੀ ਮੈਨੇਜਰ, ਸਕੱਤਰ, ਲੇਖਾਕਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਨਖਾਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ
(2) ਚੋਟੀ ਦੀਆਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਡਰ ਰੱਖਣੇ ਪੈਣਗੇ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗੀ। ਹੇਠਾਂ
ਉਪ-ਧਾਰਾ (3), ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਸਿਖਰਲੇ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਾਡਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਗੇ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਸਮਾਜਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਵਰਗ ਲਈ ਇਹ ਵੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ
ਕਾਡਰ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਕਾਡਰ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਚੋਟੀ ਦੀਆਂ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ।

ਧਾਰਾ 54 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ (ਇਸਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ) 12 ਜਨਵਰੀ 1971 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 258-413-ਪੰਦਰਾਂ-1.71 ਮਿਤੀ 12.01.1971

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ 1960 (1961 ਦਾ ਨੰਬਰ 17) ਦੀ ਧਾਰਾ 54 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਕਾਲਮ 3 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ
ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਕਾਡਰ ਤੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੋ
ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਕਾਲਮ 2 ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸ਼ਡਿਊਲ

ਐਸ. ਐਲ. ਨਹੀਂ।	ਚੋਟੀ ਦਾ ਨਾਮ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ	ਸਹਿਕਾਰੀ ਦਾ ਨਾਮ ਸਮਾਜ
(1)	(2)	(3)
1	ਐਮ.ਪੀ. ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ	ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ
2	ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ	ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ
3	ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ	ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਕਮੇਟੀ

(ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਮਿਤੀ 19.02.1971 ਦੇ ਭਾਗ-1 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ)"

15. ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਕਾਲਮ (3) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਕਾਲਮ (2) ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਚੋਟੀ ਦੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇਗੀ। ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਐਂਟਰੀ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਨੂੰ ਅਪੇਕਸ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਅਪੇਕਸ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਹੈ
ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਕਾਡਰ ਤੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 54 (3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ (ਸੋਧ) ਐਕਟ 20168
14 ਦਸੰਬਰ 2016 ਤੋਂ। ਧਾਰਾ 54 (3) ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ:

(ਏ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਅ) ਜੇ ਸਬੰਧਤ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਤਹਿਤ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਬੈਂਕ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
1960 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 54 (3) ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) 2016 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ:

() ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ (ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਹੈ) ਦਾ ਸੀਈਓ ਇੱਕ ਤਨਖਾਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਧਾਰਾ 54 (1) ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ;
() ਧਾਰਾ 54 (2) ਪਹਿਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਾਡਰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 54 (3) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 12 ਜਨਵਰੀ 1971 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ

---

8 "2016 ਸੋਧ ਐਕਟ"

ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ
ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਿਯੁਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ। ਧਾਰਾ 54 (3) ਅਤੇ 12 ਜਨਵਰੀ 1971 ਦੇ
ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਪਹਿਲਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਵਜੋਂ) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ
ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ
ਸੁਸਾਇਟੀ) ਸੀਈਓ ਵਜੋਂ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ
ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਸ
ਲਈ, ਛੇਵੇਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 54 (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
ਕਰਦਿਆਂ ਸੀਈਓ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;
ਧਾਰਾ 54 (3) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 26 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਜੂਨ 1971 ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਾਡਰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ
ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਆਕਾਰ ਦੀਆਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਾਮ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ
ਜਾਣਗੀਆਂ। 26 ਜੂਨ 1971 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ
ਧਾਰਾ 54 (3), ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਾਡਰ ਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੇਂਡੂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਲਈ ਮੈਨੇਜਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਕਾਡਰ
ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ
ਮਿਤੀ 26 ਜੂਨ 1971 ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਗ੍ਰਾਮ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ
ਵੱਡੇ ਆਕਾਰ ਦੀਆਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਕੇਵਲ ਉਕਤ ਕਾਡਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ
ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਗੀਆਂ;

ਧਾਰਾ 49-ਈ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ

ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦਾ ਸੀਈਓ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਲਈ ਰਾਜ ਐਫ
ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਕਰਜ਼ੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਪ-
ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਬੀ) (ਆਈ) ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ
ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
ਧਾਰਾ 54 ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਕਾਡਰ;

ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਯਮ 1982 ਦੇ ਨਿਯਮ 3 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਲਾਸ-1 ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਜੋਂ
ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਸਾਰੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਅਪੇਕਸ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਾਡਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ
ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਪਹਿਲੇ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ

ਡਾਇਰੈਕਟਰ/ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ/ਮੈਨੇਜਰ ਅਪੇਕਸ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਕੋਈ ਕਾਡਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਣਕਿਆਸੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਕਰਕੇ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਆਗਿਆ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ;

ਧਾਰਾ 54 (3) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 2016 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਸਿਰਫ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਪੇਕਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾ ਦੋਵੇਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਚੋਟੀ ਦਾ ਹੈ ਸਮਾਜ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਹੈ;

ਧਾਰਾ 54 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਪੇਕਸ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਾਡਰ ਰੱਖਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕਰੇਗੀ, ਸਿੱਧਾ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ (ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਹੈ) ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਜੋ ਕਿ ਅਪੇਕਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਹੈ) ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਕਾਡਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਾਡਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਸੀਈਓ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੀਈਓ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸੀਈਓ ਨੂੰ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਨੇ ਇੱਕ ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਸੀਈਓ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਾਡਰ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਇਸ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਪੇਕਸ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਧਾਰਾ 54 (3) ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

12 ਜਨਵਰੀ 1971 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਛੇਵੇਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ 11 ਅਗਸਤ 2017 ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਸੀਈਓ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਬੀਓਡੀ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੇ ਗਏ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ 'ਤੇ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ 21 ਤਾਰੀਖ ਦੇ ਜਵਾਬ ਰਾਹੀਂ ਅਗਸਤ ੨੦੧੭ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਬੀਓਡੀ ਨੇ 25 ਅਗਸਤ 2017 ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਛੇਵੇਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਛੇਵੇਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸੀਈਓ ਵਜੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਬੀਓਡੀ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ

ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ
ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਗਲਤ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ 'ਤੇ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੀਈਓ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿਖਰਲੇ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਕਾਡਰ ਤੋਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ
1960 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 49-ਈ ਅਤੇ 54 (3) ਅਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ
ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਵਿੱਤੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸੀ.ਈ.ਓ. ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੋ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ

ਸੀ ਜਨਤਕ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾਅ 'ਤੇ ਹੈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦੂਰਗਾਮੀ ਨਤੀਜੇ ਹੋਣਗੇ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੁਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਨਤਕ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ।
ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ:

1960 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 57-ਬੀ ਨੂੰ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ (ਸੋਧ) ਐਕਟ 20129 ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 57-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (19) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ
ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਸੀ.ਈ.ਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ
ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਨਾਮਾਂ ਦੇ ਪੈਨਲ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ।
ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ.ਈ.ਓ.
ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਨਲ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਇੱਕ ਚੋਣ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਜੋ ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ:

ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ;

ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਦੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ; ਅਤੇ

ਬੋਰਡ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ- ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

9 "2012 ਸੋਧ ਐਕਟ"

() 1960 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 57-ਬੀ ਨੂੰ 2016 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਨੂੰ 1960 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 54 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀਈਓ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਯੋਗ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਸੀਈਓ ਵਜੋਂ ਬੈਂਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ;

() 1960 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸੀਈਓ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਹੋਵੇ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਉਸ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਾਦਾ
ਧਾਰਾ 54 (3) (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਕਿ ਸੀਈਓ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਕੋਲ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅਪੇਕਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਕੋਲ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਨੇ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਪਹਿਲਾਂ 1960 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 57-ਬੀ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ 2016 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 57-ਬੀ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਧਾਰਾ 54 (3) (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ;

(v) ਧਾਰਾ 49-ਈ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਇਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਕਾਡਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 54 ਅਧੀਨ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਾਡਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀਈਓ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 54 (1) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ "ਕੋਈ ਵੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਮੈਨੇਜਰ, ਸਕੱਤਰ, ਲੇਖਾਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਨਖਾਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਯੋਗਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ". ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸ਼ਬਦ "ਸਮਾਜ"
ਧਾਰਾ 54 ਦੇ (1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਪਣੇ ਮੈਨੇਜਰ, ਸਕੱਤਰ, ਲੇਖਾਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਨਖਾਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰੇਗੀ;

(v) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 54 (3) ਅਧੀਨ 12 ਜਨਵਰੀ 1971 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ 2012 ਸੋਧ ਐਕਟ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 2016 ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
1960 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 57-ਬੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਐਮ.ਡੀ. ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਸਟੇਟ ਵੈੱਲ। ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ [ਡੇਰ 327
ਧਨੰਜੈ ਚੰਦਰਚੜ, ਜੇ.]

ਧਾਰਾ 54 (3) (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) 1960 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਏ
ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਕਾਡਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ
ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਵਧੇਰੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ
ਧਾਰਾ 54 (3) (ਬੀ) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਪੱਸ਼ਟ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇਗੀ
ਸੀ.ਈ.ਓ.

ਇਹ ਸਥਿਰ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਪਸ਼ਟ, ਸਿੱਧੀ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਕ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੀ
ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ
ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ
ਇਸ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਯੋਗ; ਅਤੇ

ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ
ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ
1960 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ।

ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਹੁਣ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਧਾਰਾ 54 ਵਿੱਚ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰਾਂ, ਸਕੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਇਹ
ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੇਜਰ, ਸਕੱਤਰ, ਲੇਖਾਕਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਨਖਾਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ
ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਹੋਣ। ਪੜ੍ਹਨਾ
ਉਪ-ਧਾਰਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਮਾਜ ਕੋਲ ਹੀ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 54 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਸੁਪਰੀਮ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ 'ਤੇ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜ ਵਰਗੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ

ਦੇ ਕਾਡਰ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ।
ਸਰਕਾਰ, ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ. ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਫਰੇਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਠਿਤ ਕਾਡਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ।

1960 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 49-ਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ
ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।
ਕੁਝ ਹਾਲਾਤ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕ੍ਰੇਵਲ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ
ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਸੀ.ਈ.ਓ. ਇਹ "ਕੁਝ ਖਾਸ ਵਿਚ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਹਾਲਾਤ," ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ. ਧਾਰਾ 49-ਈ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਪੇਕਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ
ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ (ਜੋ ਸੀਈਓ
ਹੋਵੇਗਾ) ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 49-ਈ
ਇਹ ਉਸ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਕੀਤਾ ਹੈ:

() ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ; ਜਾਂ

ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ; ਜਾਂ

ਕਰਜ਼ਿਆਂ, ਡਿਬੈਂਚਰਾਂ ਜਾਂ ਅਗਾਊਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਗਰੰਟੀ;
ਜਾਂ

(v) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਧਾਰਾ 49-ਈ ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਦੋਵਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ
ਇੱਕ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਸ਼ਰਤ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ 1960 ਦੇ ਐਕਟ, ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਉਪ-ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਧਾਰਾ 49-ਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਤਿਆਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਧਾਰਾ 54 (1) ਤਹਿਤ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਅਪਵਾਦ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) (ਏ) ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਲਈ,
ਇੱਕ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਲਾਸ -2 ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਸੀਈਓ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਧਾਰਾ 54 ਅਧੀਨ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਾਡਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਕਾਡਰ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਲਈ, ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਜਾਂ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ (ਜੋ ਸੀਈਓ ਹੋਵੇਗਾ) ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਸਰੋਤ ਧਾਰਾ 54 ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਕਾਡਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਕਾਡਰ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸੈਂਟਰਲ ਸੋਸਾਇਟੀ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ।

ਕਿਸੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ ਪੂੰਜੀ, ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ, ਕਰਜ਼ੇ, ਡਿਬੈਂਚਰ ਜਾਂ ਅਗਾਊਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਂਟ ਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।
ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ 'ਤੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯਤਨ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਜਿੱਥੇ ਸਮਾਜ ਹੈ ਸੈਂਟਰਲ ਸੋਸਾਇਟੀ ਜੋ ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਧਾਰਾ 54 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਮ ਸ਼ਕਤੀ ਧਾਰਾ 54 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਅਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਾਡਰਾਂ ਤੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 54 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇਗੀ

ਅਪੇਕਸ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਾਡਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਏ.
ਉਪਬੰਧ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੀਆਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ
ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਡਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਡਰ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਸੁਪਰੀਮ ਜਾਂ ਸੈਂਟਰਲ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ। ਜਾਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ
ਧਾਰਾ 54 (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਨਿਯੁਕਤੀ

54(1). ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਅਪੇਕਸ ਜਾਂ ਸੈਂਟਰਲ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਕਾਡਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੇਕਸ ਜਾਂ ਸੈਂਟਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਕੋਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚਿਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਕੀ ਹੈ? ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਕਾਡਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਤਹਿਤ

ਸੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਅਪੇਕਸ ਜਾਂ ਸੈਂਟਰਲ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ.

ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ 2016 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ 1960 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 54 (3) ਵਿੱਚ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ।
ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਸੀਈਓ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।
ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸਬੰਧਤ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਤਹਿਤ ਸੀਈਓ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਬੈਂਕ ਦੇ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਮਿਲੀ ਹੈ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 2016 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਈ ਦੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ।
ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਬੈਂਕ ਕੋਲ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੀਈਓ ਨੂੰ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਥੇ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਯੋਗ ਸੀਈਓ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ)
54 (3) ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਦੇ ਐਫ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣਾ ਹੈ: () ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ
ਧਾਰਾ 54 (3) ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ; ਅਤੇ
() ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਜੋ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਗੀਆਂ
ਧਾਰਾ ੫੪ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਕਾਡਰ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੀ.ਈ.ਓ. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 54 (3) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ 1960 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਪਣੇ ਸੀਈਓ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: ਪਹਿਲਾ, ਧਾਰਾ 54 (3) ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ; ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ।

2012 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 57-ਬੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਚੈਪਟਰ ਵੀ-ਏ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਹਿ-ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।
ਓਪਰੇਟਿਵ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸਟ੍ਰਕਚਰ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ। 'ਥੋੜ੍ਹੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਕਰਜ਼ਾ ਢਾਂਚਾ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ "ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ, ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ" ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 57-ਬੀ (19) ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੈ
ਸ਼ਾਇਦ। ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੋਗ ਨਾਵਾਂ ਦੇ ਪੈਨਲ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਚੋਣ ਬੋਰਡ ਦਾ ਗਠਨ ਵੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
(19) ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਡੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਬੈਂਕ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ।

2016 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ, ਧਾਰਾ 57-ਬੀ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 54 (3) ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 54 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਸਿਰਫ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 54 (3) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਪੇਕਸ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਾਡਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇਗੀ। ਸ਼ਬਦ 'ਸਮਾਜਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ' ਕਿੱਥੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ 54 (3) ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ (ਸਰੋਤ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਵਜੋਂ) ਸਮੇਤ 1960 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ੧੯੬੦ ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੦ ਦੁਆਰਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਸਾਰੀਆਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਧੀਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕਰੇਗਾ
ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਸਿਰ:

ਖਪਤਕਾਰ ਸਮਾਜ;

ਫਾਰਮਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀ;

() ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀ;

ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀ;

ਮਲਟੀਪਰਪਜ਼ ਸੁਸਾਇਟੀ;

ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਸੋਸਾਇਟੀ;

ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀ;

ਸਰੋਤ ਸੁਸਾਇਟੀ;

ਜਨਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ; ਅਤੇ

ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਸੋਸਾਇਟੀ।

ਧਾਰਾ ੧੦ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ:

ਅਪੇਕਸ ਸੁਸਾਇਟੀ;

ਸੈਂਟਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ; ਅਤੇ

ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ।

੧੯੬੦ ਦਾ ਐਕਟ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਮਾਜਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ 'ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ' ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਪਰ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 54 (3) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਮਰੱਥ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੀਈਓ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 54 (3) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਜੋਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੇਕਸ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਾਡਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਸੀਈਓ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇ, ਤਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਦੋ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਨ
ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ ਟਕਰਾਅ ਵਾਲਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਅਪਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਦੋਵਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਸਟਿਸ ਜੀ.ਪੀ. ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੂਲ ਰਚਨਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਜ਼ ਆਫ ਲੀਗਲ ਇੰਟਰਪ੍ਰੀਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ:

"ਤਾਲਮੇਲ ਬਣਾਉਣਾ ਤਬਾਹ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਣੀ-ਪਛਾਣੀ ਪਹੁੰਚ
ਕੇਸ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਵਧੇਰੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਕਿਹੜਾ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਆਮ ਦਾ ਅਰਥ ਕੱਢਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ... ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਮੈਕਸਿਮ ਜਨਰਲੀਆ ਸਪੈਸ਼ਲਿਸਟ, ਗੈਰ-ਹੰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਜਨਰਲੀਬਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ.

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੋਜ਼ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ:

"ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਇਸਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਰਫ ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜਿੱਥੇ ਦੋ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਟਕਰਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਆਮ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ
ਪ੍ਰਬੰਧ। ਆਮ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅਤੇ ਛੱਡ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਤਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਦੋ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਆਮ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ।

ਜੇ.ਕੇ. ਕਪਾਹ ਸਪਿਨਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ
ਅਤੇ ਵੀਵਿੰਗ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ 10, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਉਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਟਕਰਾਅ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। 10 ਮਈ 1948 ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 (ਏ) ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ
ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼। ਧਾਰਾ 23 ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਖੇਤਰੀ ਸੁਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੋਈ ਵੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।
ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ। ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਬੋਰਡ ਦਾ ਆਦੇਸ਼, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸੀ। ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
5 (ਏ), ਧਾਰਾ 23 ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ ੨੩ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ 5 (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ ੨੩ ਇੱਕ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ
ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਕਸਦ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਧਾਰਾ 5 (ਏ) ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"9… ਅਸੀਂ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਉਸੇ ਨਤੀਜੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਆਮ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ
ਪ੍ਰਬੰਧ[ਸੋਧੋ] ਵਿਦਵਾਨ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ
ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਇਹ ਨਿਯਮ ਇੱਕ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਆਮ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਯਮ ਉਸੇ ਵਿਧਾਨਕ ਸਾਧਨ ਵਿੱਚ ਆਮ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

10 ਏਆਈਆਰ 1961 ਐਸਸੀ 1170

ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ
ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਕਿ ਆਮ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਵਕੀਲਾਂ ਅਤੇ ਜੱਜਾਂ
ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਵਾਲਾ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਆਮ ਸਮਝ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕੋ ਵਿਅਕਤੀ ਦੋ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਕ੍ਰਡ੍ਰਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਲਈ ਉਸ ਦਾ
ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਕੀ
ਸਾਰੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਇਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਆਮ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼
ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਆਮ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮ ਵਿਵਸਥਾ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 5 (ਏ) ਉਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ
ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 23 ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸਿਧਾਂਤ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇੱਕੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਵਿਰੋਧੀ
ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਆਮ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੈ, 'ਆਮ ਸਮਝ' ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ
ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਮ ਵਿਵਸਥਾ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਬਿਨਾਨੀ ਸੀਮੈਂਟਸ ਲਿਮਟਿਡ, [11] ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ
ਕਿ ਕੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਨਿਰਧਾਰਕ ਐਂਟਰੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਛੋਟ
ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ
ਉਦਯੋਗਾਂ ਲਈ ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਯੋਜਨਾ, 1989 ਦੇ ਅਨੇਕਚਰ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ 4 . ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੇਕਚਰ 'ਸੀ' ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ 'ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ' ਸੀ
ਨਵੀਂ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸ ਛੋਟ। ਐਨੇਕਚਰ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 4 ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 'ਵੱਕਾਰੀ ਇਕਾਈਆਂ'
ਨਿਰਧਾਰਤ ਪੂੰਜੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 100٪ ਦੇ ਨਾਲ ਟੈਕਸ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੋਂ 75٪ ਛੋਟ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇੱਕ ਸੋਧ
ਦੁਆਰਾ, ਐਂਟਰੀ 1ਈ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 'ਨਵੀਆਂ ਸੀਮੈਂਟ ਯੂਨਿਟਾਂ' ਨੂੰ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ 25٪ ਟੈਕਸ ਛੋਟ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੀਆਂ।
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"27. ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠੀਏ, ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨੀ
ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਭਾਵ, ਜੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ

---

[11] 2003 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 336, 19 ਫਰਵਰੀ 2014 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇੱਕ ਆਮ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਪਏਗਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਬਦ ਆਮ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਨ. ਵਿਕਲਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਮ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੋਵੇਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ
ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ।

29… ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪਣਾਇਆ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਯਮ ਸਦਭਾਵਨਾਪੂਰਨ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਿਪਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਆਪਣੀ ਉਤਪਤੀ ਲੱਭਦਾ ਹੈ
ਜਨਰਲੀਆ ਸਪੈਸ਼ਲਿਟੀ ਦੇ ਲਾਤੀਨੀ ਕਥਨ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਹੰਕਾਰੀ ..."

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਦੋ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਹਨ - ਇੱਕ ਆਮ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ, ਇੱਕ ਸਦਭਾਵਨਾਪੂਰਨ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਜਨਰਲੀਆ ਸਪੈਸ਼ਲਿਸਟ ਗੈਰ-ਹੰਕਾਰੀ ਮੰਨਦੇ ਸਨ ਕਿ ਆਈਟਮ 1 ਈ ਇੱਕ "ਵਿਸ਼ਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ" ਹੈ. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੋਧ ਨੇ "ਨਵੇਂ ਸੀਮੈਂਟ ਉਦਯੋਗਾਂ" ਨੂੰ ਗੈਰ-ਯੋਗ ਐਨੇਕਚਰ 'ਬੀ' ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਯੋਗ ਉਦਯੋਗਾਂ ਵਿੱਚ ਐਨੇਕਚਰ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ।
ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਨਿਰਧਾਰਕ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਆਈਟਮ 1 ਈ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਕਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਆਮ ਐਂਟਰੀਆਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿ ਆਮ ਵਿਵਸਥਾ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰੰਤਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
(ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸਕੱਤਰ, ਬੋਰਡ ਆਫ ਰੈਵੇਨਿਊ 12, ਪਾਰਾਦੀਪ ਪੋਰਟ ਟਰੱਸਟ ਬਨਾਮ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਮੇ 13, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਸੈਕੰਡਰੀ ਬੋਰਡ ਅਤੇ
ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਬਨਾਮ ਪਰਿਤੋਸ਼ ਭੁਪੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੇਠ 14, ਸੀਸੀਈ ਬਨਾਮ ਜਯੰਤ ਆਇਲ ਮਿੱਲਜ਼, [15]ਪੀ ਐਸ ਸਥੱਪਨ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ 16, ਸਰਬਜੀਤ ਰਿਕ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ 17 ਅਤੇ ਪੰਕਜਾਕਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਚੰਦਰਿਕਾ 18।

---

[12] ਏਆਈਆਰ 1964 ਐਸਸੀ 207
[13] ਏਆਈਆਰ 1977 ਐਸਸੀ 36
[14] (1984) 4 ਐਸਸੀਸੀ 27
[15] (1989) 3 ਐਸਸੀਸੀ 343
[16] (2004) 11 ਐਸਸੀਸੀ 672
[17] (2008) 2 ਐਸਸੀਸੀ 417
[18] (2016) 6 157

ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 54 (3) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਏ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ
ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ, ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ), ਜਿਵੇਂ ਕਿ 2016 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਸਿਰਫ
ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 54 (3) ਕਾਡਰ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਕਾਡਰ
ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਸਿਰਫ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ
ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ () ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ
ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਸੀਈਓ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣਾ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ
ਧਾਰਾ 54 (3) ਦਾ (ਬੀ) ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ "ਜੇ ਸਬੰਧਤ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ"
ਜੋ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੀਈਓ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਵਸਥਾ ਇਹ ਵੀ
ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀਈਓ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ
ਸੀ ਮਿਆਦ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਬੈਂਕ ਦੇ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਕਿ ਡਿਫਾਲਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ,
ਸੀਈਓ ਬੈਂਕ ਦਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਕਾਡਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 54 (3) ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ,
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੀਈਓ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਵੇਗਾ।
ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, 2016 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ)
ਅਤੇ (ਬੀ) ਨੂੰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਸੰਭਵ ਹਨ,
ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਕਸਿਮ ਵਰਬਾ ਇਟਾ ਸੁੰਟ ਇੰਟੈਲੀਗੇਂਡਾ ਯੂਟੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
v . ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਕ੍ਰੇਜ਼ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ:

"... ਜੇ ਕਿਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀਆਂ ਦੋ ਉਸਾਰੀਆਂ ਇਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸੰਭਵ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ
ਅੱਗੇ ਵਧਾਏਗੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਤਾਂ ਪਹਿਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਤਰਜੀਹੀ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, 2016 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 54 (3) ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਦੀ ਇਕਸੁਰਤਾ ਪੂਰਨ ਉਸਾਰੀ
ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਨ ਜੋ
ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ
54(3). ਧਾਰਾ 57-ਬੀ (19) ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 54 (3) ਵਿੱਚ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਨਾਲ
ਅਸੀਂ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਕਿ ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਅਪਵਾਦ ਅਤੇ

ਧਾਰਾ 54 (3) ਦਾ (ਬੀ) ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ 1960 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਨੇ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਜੋਂ ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀਈਓ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।
54, ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹਾ ਕਾਡਰ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 54 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਿਰਫ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਧਾਰਾਵਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ
(ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) 2016 ਦੀ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 54 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ
ਐਕਟ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਫਿਰ ਵੀ ਧਾਰਾ 49-ਈ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਧਾਰਾ 54 ਅਧੀਨ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਾਡਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਕਾਡਰ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 49-ਈ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਚੋਟੀ ਦੀਆਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। "ਸੈਂਟਰਲ ਸੋਸਾਇਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਰਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ (2) (ਸੀ-ਆਈ) ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 49-ਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ
ਸੀ.ਈ.ਓ. ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਕਰਕੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ
ਧਾਰਾ 54 ਅਧੀਨ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਾਡਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੇ 2016 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 49-ਈ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 49 ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਸੈਂਟਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ-
ਈ (2) ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਾਡਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
54. ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 49-ਈ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕਾ ਸ਼ਰਤ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, 2016 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਧਾਰਾ 49-ਈ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਵਰਣਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸੀਈਓ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 54 ਅਧੀਨ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਾਡਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਕਾਡਰ ਹੈ
ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇੱਥੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਇੱਕ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) (ਬੀ) (ਆਈ) ਸਿਰਫ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਧਾਰਾ 54 ਅਧੀਨ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਾਡਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ,
ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 54 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕਾਡਰ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ

ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਾ ਇਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ
ਅਜਿਹੇ ਕਾਡਰ ਦਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ। ਨਾ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 49-ਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਧਾਰਾ 54 (2) ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਧਾਰਾ 54 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਅਪੇਕਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਜਾਂ ਸੈਂਟਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਕਾਡਰ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਧਾਰਾ 54 (3) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜੋ ਅਪੇਕਸ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਕਾਡਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਮ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ
ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਜੋ ਅਪੇਕਸ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਾਡਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇਗੀ, ਧਾਰਾ 54 (3) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਜ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 12 ਜਨਵਰੀ 1971 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਵਜੋਂ) ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਅਪੇਕਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਵਜੋਂ) ਦੁਆਰਾ ਸੀਈਓ ਵਜੋਂ। ਕੀ ਧਾਰਾ 49-ਡੀ ਈ (2) ਵਿੱਚ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਧੀ ਸੀ ਜੋ ਕਰੇਗਾ
ਸੀ.ਈ.ਓ. ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਮੁਸ਼ਕਲ ਧਾਰਾ 49-ਈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 54 (3) ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਲਿੰਕ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਣਾ
ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਈ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ
ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਅਸਮਰੱਥ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਨੇ ਵਿੱਤੀ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਫੜਨ ਲਈ
ਕਿ ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਉਸ ਕਾਡਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਅਪੇਕਸ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਧਾਰਾ 54 (3) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 54 (3) ਦੀ ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) (ਬੀ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਦੋਵੇਂ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਥਿਰ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ
ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਟਕਰਾਉਂਦੀਆਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਅਪਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਦੋਵਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਸਟਿਸ ਜੀ.ਪੀ. ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੂਲ ਰਚਨਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਜ਼ ਆਫ ਲੀਗਲ ਇੰਟਰਪ੍ਰੀਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ:

"... ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕੋ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਦੋ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਬਚੇ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਕੱਢੇ ਜੋ ਟਕਰਾਅ ਵਾਲੀਆਂ ਜਾਪਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਇਕਸਾਰ ਤਾਲਮੇਲ ਬਣਾ ਸਕਣ।

ਫਰਾਂਸਿਸ ਬੇਨੀਅਨ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਸਟੈਚੁਟਰੀ ਇੰਟਰਪ੍ਰੀਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ:
"ਅਸੰਤੁਲਿਤ ਕਾਨੂੰਨ - ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਇੱਕ ਆਮ ਵਰਤੋਂ ਇੱਕੋ ਐਕਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਏ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਸਥਿਤ ਬੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੇ ਉਹ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ. , ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ
, ਨੂੰ ਉਤਾਰਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਕ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਕੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ 'ਜਾਂ ਤਾਂ' ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀਆਂ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ
ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਦੋਵਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਅਰਥ ਕੱਢਣਾ ਜੋ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏ
ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਬਾਰੇ। ਹਰੇਕ ਵਿਵਸਥਾ, ਵਾਕ, ਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ
ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਟਕਰਾਅ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਿਤ ਸੁਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ.

ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ, [19] ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਸੜਕ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਜੈਪੁਰ ਨੇ 1977 ਵਿੱਚ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ 193920 ਦੀ ਧਾਰਾ 68-ਸੀ ਤਹਿਤ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸੜਕ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਮੋਟਰ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ
ਐਕਟ 198821, ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ 1939 ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਸਕੀਮ ਨੂੰ 1988 ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1988 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 100 (4) ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਖਰੜਾ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਧਾਰਾ 217 (2) (ਈ) ਨੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਕਿ
1939 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਧਾਰਾ 68-ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਯੋਜਨਾ, ਜੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ
1988 ਐਕਟ ਨੂੰ 1988 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 100 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ, ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਉਲਟ,

---

[19] (1991) 4 ਐਸਸੀਸੀ 258
20 "1939 ਐਕਟ"

1939 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਯੋਜਨਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਕੀਮਾਂ ਹਨ
ਇੱਕ ਐਕਟ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।
ਦੋਵਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਦੋਵਾਂ
ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ:

"10. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 100 (4) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 217 (2) (ਈ) ਵਿਚਕਾਰ ਕੁਝ ਸਪੱਸ਼ਟ ਟਕਰਾਅ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 217 (2) (ਈ)
ਧਾਰਾ 100 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 100 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਇਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ
ਅੰਦਰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ
ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 217 (2) (ਈ) ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ
ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 68-ਸੀ ਤਹਿਤ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਨਵਾਂ ਐਕਟ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੇ ਧਾਰਾ 100 (4) ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਇਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ
68-ਸੀ ਤਹਿਤ ਸਕੀਮ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ
ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

11. ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਇਹ ਸਥਿਰ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕੋ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਦੋ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸੰਤੁਲਨ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ
ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸਦਭਾਵਨਾਪੂਰਨ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ
ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਸੰਸਦ ਕੀ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਇੱਕ ਹੱਥ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਬੰਧ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇਕ ਧਾਰਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣਾ ਅਸੰਭਵ ਨਾ
ਹੋਵੇ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਸੰਸਦ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸੇ
ਸਮੇਂ ਲਾਭ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ
ਸਕਦੀ
ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਹਰਾਓ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦੋ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਾ ਹੋਵੇ.

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਏਅਰਵੇਜ਼ ਪੀਐਲਸੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ 22 ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਜਹਾਜ਼ ਕੈਰੀਅਰ ਸੀ ਜੋ
ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਸੀ
ਯਾਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਲ ਦੀ ਗਿਣਤੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਸਨ
ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ 1962 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (31) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਵਿਅਕਤੀ-ਇੰਚਾਰਜ",
ਭੇਜੇ ਗਏ ਮਾਲ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਉਤਾਰਨ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਲਈ ਧਾਰਾ ੧੧੬ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ
ਸਕਦਾ। ਧਾਰਾ ੪੨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮਾਲ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ
ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ

---

[21] "1988 ਐਕਟ"
[22] (2002) 2 95

ਕਸਟਮ ਹਾਊਸ ਤੋਂ। ਧਾਰਾ 42 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਈ) ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਾਹਨ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਵਿਅਕਤੀ ਸਹੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 116 ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਅਜਿਹੀ ਗਰੰਟੀ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਿੰਨੀ ਸਹੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ
ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਆਰਡਰ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੋਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 42 ਮਾਲ ਦੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 116 ਕਾਰਗੋ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਦੋ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕੀਤੀ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 148 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਕਿ ਇੰਚਾਰਜ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਏਜੰਟ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਸੀ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਸਟਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇੰਚਾਰਜ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਇੰਚਾਰਜ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੋਧ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਬੇਲੋੜਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਦਭਾਵਨਾਪੂਰਨ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"ਇਹ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਹਰੇਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਖੇਡ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਦਭਾਵਨਾਪੂਰਨ ਉਸਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਿਧਾਂਤ ਸਦਭਾਵਨਾਪੂਰਨ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਯੋਗ. ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਵੇ ਜੋ ਸ਼ਰਾਰਤ ਨੂੰ ਦਬਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹਰਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੇ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ.

ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਧਾਰਾ 54 (3) (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਨੂੰ ਡੈੱਡ ਲੈਟਰ ਵਿੱਚ ਘਟਾਇਆ ਜਾਵੇ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਧਾਰਾ 54 (3) ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਮਰੱਥ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਬਰਾਬਰ ਮਾਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਉਹ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਜੋ ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ
ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਲਈ ਧਾਰਾ 54 (3) ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ
ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਅਪੇਕਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰੇਗਾ। ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਧਾਰਾਵਾਂ
ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਅਪੇਕਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 54 (3) ਦੇ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੀ ਸਬੰਧਤ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪੈਨਲ ਭੇਜੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਆਪਣੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ
ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡ।

ਜੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਸੀਂ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਨਿਯੰਤਰਣ
ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹਨ
ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰਾਜ ਫੰਡਿੰਗ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸੁਪਰੀਮ ਬਾਡੀ ਜਾਂ ਸੈਂਟਰਲ ਸੋਸਾਇਟੀ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫੈਸਲਾ
ਵਿਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਹੋਣਗੇ
ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਨਿਯੰਤਰਣ। ਉਸੇ ਸਮੇਂ
ਸਮਾਂ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਪੈਨਲ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਸੀਈਓ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਣਾ ਧਾਰਾ 54 (3) ਵਿੱਚ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਧਾਰਾ 57-ਬੀ (19) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਸੀ
ਅਧਿਆਇ V ਜਿਸ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ:

"ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਉਪ-ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੋਣਗੀਆਂ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਧਾਰਾ 57-ਬੀ (19), ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣਾ ਸੀ,
ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 54 (3) ਵਿੱਚ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।
1960 ਦਾ ਐਕਟ। ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਸੀਈਓ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ

ਧਾਰਾ 54 (3) ਦੇ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਉਭਰਨ ਵਾਲੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ:

ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਜੋਂ ਧਾਰਾ 54 (3) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੀਈਓ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਧਾਰਾ 54 (3) ਵਿੱਚ 'ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ' ਸ਼ਬਦ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ;

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਹੈ, ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਧਾਰਾ 54 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਡਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਕਾਡਰ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 54 (3) ਅਧੀਨ ਮਿਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਅਪੇਕਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਅਪੇਕਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਸਬੰਧਤ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪੈਨਲ ਭੇਜੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਆਪਣੇ ਸੀਈਓ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰੇਗਾ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣ; ਅਤੇ

ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 54 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਕਾਡਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਦਾ ਸੀਈਓ ਜੋ ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਹੈ, ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) (ਬੀ) () ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ
ਇਹ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਹੈ ਜੋ 1960 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 49-ਈ (2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 54 (3) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ
1960 ਐਕਟ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 12 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ
1971 ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਆਪਣੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਡਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 26 ਜੂਨ 1971 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਾਡਰ ਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਿੰਡ

ਐਮ.ਡੀ. ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਸਟੇਟ ਵੈੱਲ। ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ [ਡੇਰ 343
ਧਨੰਜੈ ਚੰਦਰਚੜ, ਜੇ.]

ਵੱਡੇ ਆਕਾਰ ਦੀਆਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਏ ਸਮੇਤ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਾਡਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲਏ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ
ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 26 ਜੂਨ 1971 ਨੂੰ ਇਕ ਹੋਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਪੇਂਡੂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿਚ ਮੈਨੇਜਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਾਡਰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ
ਵੱਡੇ ਆਕਾਰ ਦੀਆਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ।
ਸੱਤਵਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਾਡਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਸੱਤਵੇਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸੀਈਓ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਛੇਵੇਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਸੀਈਓ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਆਫ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਨੇ ੨੧ ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ
2017 ਅਤੇ 25 ਅਗਸਤ ਸੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਬੀਓਡੀ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
2017.

ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 7 ਅਗਸਤ 2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਜੋ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਏ ਹਨ.
ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਬੇਦਾਅਵਾ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

